Відокремлений структурний підрозділ “Хомутецький фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету”	**Силабус** навчальної дисципліни **«Гігієна тварин з основами ветеринарії»** Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина Спеціальність: Н2 Тваринництво Освітньо-професійна програма «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва»
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус дисципліни	Обов’язкова навчальна дисципліна
Форма навчання	Очна (денна)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/ загальна кількість годин	3 кредити / 90годин
Мова викладання	Українська
Анотація дисципліни	«Гігієна тварин» є наукою про збереження та зміцнення здоров’я тварин через створення оптимальних умов їх утримання, годівлі та експлуатації. Вона вивчає вплив факторів зовнішнього середовища (мікроклімату, ґрунту, води) на організм тварини. До складу дисципліни входить загальна гігієна (вимоги до приміщень, повітря та раціонів) та спеціальна гігієна, що адаптує ці вимоги до конкретних видів тварин. Особлива увага приділяється профілактиці незаразних хвороб та забезпеченню високої якості продуктів тваринного походження.
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Дисципліна вивчає вплив факторів довкілля (повітря, води, ґрунту, кормів) на стан здоров’я та продуктивність тварин. Розглядаються гігієнічні вимоги до проектування та експлуатації тваринницьких приміщень. Завдання полягає у створенні оптимального мікроклімату. Наприклад, підвищена концентрація аміаку в пташнику призводить до подразнення слизових оболонок та зниження яйценосності, а недостатня вентиляція у корівнику сприяє розвитку респіраторних захворювань.
Чому це цікаво / потрібно вивчати (мета)	Гігієнічні заходи є основою профілактики, адже до 80% хвороб тварин виникають через порушення умов утримання та годівлі. Спеціаліст має забезпечувати контроль за якістю повітря, води та кормів, організовувати дезінфекцію та дератизацію, стежити за гігієною доїння та догляду за шкірою. Головними причинами патологій тут є стреси, переохолодження, загазованість приміщень та неякісна вода, що веде до зниження імунітету. **Дотримання гігієнічних нормативів дає змогу:** мінімізувати

	витрати на лікування, максимально реалізувати генетичний потенціал продуктивності та отримувати екологічно безпечну продукцію (молоко, м'ясо, яйця), що відповідає міжнародним стандартам.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Визначати вагомість впливу параметрів мікроклімату на здоров’я тварин у нетипових умовах утримання. Давати обґрунтовані висновки щодо якості води, кормів та повітря на основі лабораторних досліджень. Оцінювати недоліки і переваги різних систем гноєвидалення та вентиляції в контексті біобезпеки ферми. Самостійно формулювати запити на консультацію щодо складних інженерно-гігієнічних рішень для тваринницьких об’єктів. Демонструвати розуміння методів дезінфекції, відтворюючи алгоритми санітарних заходів на підприємстві.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	**СК 4.** Здатність планувати та виконувати гігієнічні та ветеринарно-санітарні заходи (дезінфекція, дератизація, дезінсекція) у тваринницьких приміщеннях. **СК 6.** Здатність оцінювати умови утримання тварин на відповідність вимогам гуманного поводження та благополуччя. **СК 7.** Здатність організовувати безпечні умови праці персоналу під час проведення санітарних робіт та догляду за тваринами. **СК 9.** Здатність проводити інструментальні дослідження мікроклімату (температура, вологість, швидкість руху повітря) для корекції стану тварин. **СК 10.** Здатність організовувати раціональне та безпечне видалення і утилізацію відходів тваринництва. **СК 13.** Здатність поширювати знання про гігієну доїння та утримання серед працівників ферм для забезпечення якості продукції.

Навчальна логістика	**РОЗДІЛ І. Загальна гігієна та середовище життєдіяльності** **Заняття №1:** Гігієна повітряного середовища та мікроклімату (температура, вологість, швидкість руху повітря). **Заняття №2:** Гігієна ґрунту та води. Санітарні вимоги до водопостачання та утилізації відходів. **Заняття №3:** Гігієна годівлі. Санітарна оцінка кормів та профілактика кормових отруєнь. **РОЗДІЛ ІІ. Гігієна утримання окремих видів тварин** **Заняття №4:** Гігієна ВРХ. Прив'язне та безприв'язне утримання. Виробництво молока та яловичини. **Заняття №5:** Гігієна свинарства. Технологічні цикли та біобезпека комплексів. **Заняття №6:** Гігієна вівчарства. Особливості утримання, стриження та купання. **Заняття №7:** Гігієна конярства. Денникове утримання, догляд за копитами та робоче використання. **Заняття №8:** Гігієна птиці, кролів та хутрових звірів. Інтенсивні технології вирощування.
	РОЗДІЛ ІІІ. Спеціальна гігієна та технологічні процеси **Заняття №9:** Літньо-пасовищне утримання. Підготовка таборів та пасовищезміна. **Заняття №10:** Гігієна транспортування тварин та профілактика транспортного стресу. **Заняття №11:** Гігієна догляду за тваринами. Значення моціону та догляду за шкірою. **Заняття №12:** Гігієна праці ветеринарного персоналу та техніка безпеки. **РОЗДІЛ ІV. Основи ветеринарії (Загальна патологія та терапія)** **Заняття №13:** Вчення про хворобу. Загальні патологічні процеси (запалення, дистрофії, розлади кровообігу). **Заняття №14:** Методи клінічної діагностики. Техніка дослідження тварин (Т, П, Д). **Заняття №15:** Основи фармакології та рецептури. Шляхи введення ліків. **Заняття №16:** Перша лікарська допомога та фізіотерапевтичні процедури. **Заняття №17:** Хірургічна патологія. Асептика, антисептика, рани та хвороби копит. **РОЗДІЛ V. Інфекційна та паразитарна патологія** **Заняття №18:** Основи епізоотології та паразитології. Зооантропонози та заходи профілактики
Пререквізити	"Анатомія і фізіологія тварин", "Фармакологія з рецептурою", розділ внутрішніх незаразних хвороб тварин "Клінічна діагностика тварин" та "Патологічна фізіологія і патологічна анатомія тварин"

<table>
<tr><td>Постреквізити</td><td colspan="2">"Внутрішні незаразні хвороби тварин", "Епізоотологія з мікробіологією", "Акушерство, гінекологія та штучне осіменіння тварин", "Паразитологія та інвазійні хвороби тварин"</td></tr>
<tr><td>Рекомендована література та ресурси</td><td colspan="2">1. Основна література

1. Захаренко М. О., Поляковський В. М. та ін. Зоогігієна з основами ветеринарії. — К.: Аграрна освіта, 2019. (Базовий підручник для закладів фахової передвищої освіти).

2.Демчук М. В., Чорний М. В. та ін. Гігієна тварин. — Х.: Еспада, 2012.

3. Левченко В. І. Внутрішні хвороби тварин. — Біла Церква, 2015. (Для розділів з клінічної діагностики та терапії).
4. Власенко В. М., Тихонюк Л. А. Ветеринарна хірургія. — Біла Церква, 2016. (Для занять з хірургічного інструментарію та лікування ран).

2. Додаткова література та довідники

5. Скороход С. В. Ветеринарна паразитологія: Практикум. — К., 2020.
6. Якубчак О. М., Хоменко В. І. Ветеринарно-санітарна експертиза з основами технології переробки продуктів тваринництва. — К., 2021.
7. Мазуренко М. О. Довідник з ветеринарної аптеки: форми ліків та рецептура. — Вінниця, 2022.

3. Нормативно-правові акти (ДСТУ, ДБН, ВНТП)

8. ДБН В.2.2-1:2025 Будівлі і споруди для тваринництва. (Актуальні норми проектування ферм).
9. ВНТП-АПК-01.05 Відомчі норми технологічного проектування. Скотарство. Коров'яче молоко.
10. Закон України «Про ветеринарну медицину» (остання редакція).
11. ДСТУ 7525:2014 Вода питна. Вимоги та методи контролювання якості.

4. Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

Офіційний сайт Держпродспоживслужби України (ветеринарні вимоги, епізоотична ситуація) — dpss.gov.ua

Сайт Світової організації охорони здоров'я тварин (WOAH) — woah.org

Електронна бібліотека наукових праць — scholar.google.com.ua

Ветеринарний портал (нормативна база, інструкції до препаратів) vet.u</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Формат та обсяг курсу</td><td>Вид занять</td><td>Кількість годин</td></tr>
<tr><td>Лекції</td><td>28</td></tr>
<tr><td>Семінарські</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Лабораторні</td><td>12</td></tr>
<tr><td></td><td>Практичні</td><td>20</td></tr>
</table>

	Навчальна практика	
	Самостійна робота	30
Розподіл балів,	**Форми контролю**	**Максимальна кількість балів**
форма контролю	Екзамен	5
	Оцінка	**Оцінка**
	ЄКТС	**за національною шкалою**
	A	*Відмінно*
Шкала оцінювання,	**B**	*Добре*
національна	**C**	
та ЄКТС	**Б**	*Задовільно*
	E	
	EX	*Незадовільно*
	Г	
	Кузьменко Ірина Вікторівна	
Викладач	**Посада** викладач технологічних дисциплін **Категорія** спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії,	
	Педагогічне звання	
	E-mail: kusmenko.iryna@hfk.pdau.edu.ua	